

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 19 Οκτωβρίου 2024

A1. 1. Σωστό: «Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῷ γένει ἡμῶν μὴ ἀπόλοιτο πᾶν»

2. Λάθος: ««Ἐπὶ πάντας», ἔφη ὁ Ζεὺς, «καὶ πάντες μετεχόντων»

3. Σωστό: «οὐ γὰρ ἂν γένοιτο πόλεις, εἰ ὀλίγοι ... ἄλλων τεχνῶν»

4. Λάθος: «εἰς συμβουλὴν πολιτικῆς ἀρετῆς ... ἀνέχονται»

5. Λάθος: «χωρισθεὶς νόμου καὶ δίκης χεῖριστον πάντων»

B1. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη «Φύσει μὲν οὖν ἡ ὁρμὴ ἐν πᾶσιν ἐπὶ τὴν τοιαύτην κοινωνίαν» τόσο η κοινωνικότητα του ανθρώπου όσο και η σύσταση της πόλης ανάγονται στη φύση, είναι φυσικά φαινόμενα. Με τη φράση: «ὁ δὲ πρῶτος συστήσας μεγίστων ἀγαθῶν αἴτιος» προκύπτει ο προβληματισμός μήπως υπάρχει αντίφαση ανάμεσα στην εκ φύσεως συγκρότηση της πόλης και τον ανθρώπινο παράγοντα.

Διαπιστώνουμε λοιπόν, πως αυτή η αντίφαση αίρεται αν σκεφτούμε ότι η πρωτογενής συγκρότηση της κοινότητας ανάγεται στην ανθρώπινη επινοητικότητα, χωρίς όμως να αναιρείται το αξίωμα ότι το πολιτικό φαινόμενο θεμελιώνεται στην ανθρώπινη φύση, καθώς ο άνθρωπος είναι προορισμένος να ζει σε οργανωμένη πολιτική κοινωνία, στο πλαίσιο της οποίας είναι εφικτή η ευδαιμονία του.

Ο Αριστοτέλης θέλει να πει ότι μπορεί η φύση να έπλασε τον άνθρωπο και να τον εφοδίασε με όσα απαιτούνται για τη συγκρότηση των πόλεων, όμως αυτό θα γινόταν μόνο αν αξιοποιούσε ο ίδιος αυτά τα εφόδια και τις δυνατότητες. Υπήρξε λοιπόν, μια συνεργασία της φύσης και της ανθρώπινης πρωτοβουλίας η οποία οδήγησε στο σχηματισμό των πόλεων. Η συγκρότηση λοιπόν των πόλεων δεν είναι μια ενστικτώδης ενέργεια, αλλά μια λογική και ενσυνείδητη πράξη του ανθρώπου. Για το τελικό δηλαδή αποτέλεσμα απαιτείται ο συνδυασμός «φύσης» και «τέχνης».

Με μια τέτοια ερμηνεία δεν απορρίπτονται παραδόσεις σύμφωνα με τις οποίες υπήρξαν άνθρωποι που σχημάτισαν πόλεις συνενώνοντας μικρές κοινωνικές οντότητες. Ο

Αριστοτέλης θα είχε κατά νου τον μεγάλο μυθικό ήρωα Θησέα που συνένωσε ένα αριθμό κωμών και δημιούργησε την πόλη των Αθηναίων.

Επομένως για τον Αριστοτέλη η κοινωνία των ανθρώπων υφίσταται όχι μόνο λόγω της χρησιμότητάς της αλλά και της έμφυτης τάσης των ανθρώπων να συνυπάρχουν με άλλους.

B2. Σύμφωνα με τον Πρωταγόρα η τάση κοινωνικής συνύπαρξης εκδηλώνεται από την εξωτερική αναγκαιότητα που επιβάλλει η φυσική υπεροχή των άγριων θηρίων και ο κίνδυνος αλληλοεξόντωσης των ανθρώπων (*Ζεύς οὖν δέισας ... μὴ ἀπόλοιτο πᾶν*). Σε αντίθεση με αυτόν ο Αριστοτέλης όσο και ο Σπινόζα επικαλούνται την έμφυτη τάση του ανθρώπου να συγκροτούν ένα είδος πολιτικής κοινότητας (*φύσει μὲν οὖν ἡ ὁρμή ... κοινωνίαν – οι αιτίες και τα φυσικά θεμέλια του κράτους ... στην κοινή φύση ή την κοινή κατάσταση των ανθρώπων*). Υποστηρίζουν μια θεωρία φυσικού δικαίου που ωθεί τους ανθρώπους να συνάπτουν κοινωνικές σχέσεις και να συνδιαμορφώνουν πολιτικά οργανωμένες κοινωνίες.

Και οι τρεις διανοητές επισημαίνουν την αναγκαιότητα του νόμου και της τήρησης της δικαιοσύνης, ώστε να λειτουργήσουν αρμονικά οι συγκροτημένες κοινωνίες. Ο Σπινόζα αναφέρει: οι άνθρωποι είναι έτσι φτιαγμένοι ώστε δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς να υπόκεινται σε κάποιο δίκαιο, κοινό για όλους. Επιπλέον ο Αριστοτέλης αφού περιγράφει τις αρνητικές επιπτώσεις της αποκοπής του ανθρώπου από το νόμο και τη δικαιοσύνη «*χωρισθείς νόμου καὶ δίκης χείριστων πάντων*» επισημαίνει την ευεγερτική δράση της δικαιοσύνης σε πολιτικό, κοινωνικό και ατομικό επίπεδο «*Ἡ δὲ δικαιοσύνη πολιτικόν ... δικαίου κρίσις!*»

Τέλος, ο Πρωταγόρας περιγράφει την αιδώ και τη δίκη ως «*πόλεων κόσμοι τε και δεσμοί φιλίας συναγωγοί*». Επισημαίνοντας πως μόνο με την αιδώ και την δίκη που αποτελούν τις συνισταμένες της ευταξίας και της ευρυθμίας η συγκρότηση των πολιτικών κοινωνιών είναι εφικτή.

B3. 1-γ, 2-α, 3-γ, 4-γ, 5-γ

B4. 1-η, 2-δ, 3-ζ, 4-ε, 5-α

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Νομίζω, κύριοι δικαστές, ότι δεν επιθυμείτε να πληροφορηθείτε καμία δικαιολογία από αυτούς που θέλουν να κατηγορήσουν τον Αλκιβιάδη. Διότι παρουσίασε τον εαυτό από την αρχή ως τέτοιου είδους πολίτη ώστε ακόμα κι αν κάποιος τυχαίνει να μην αδικείται στην προσωπική του ζωή απ' αυτόν, περισσότερο αρμόζει να θεωρεί αυτόν ως εχθρό από τις υπόλοιπες ασχολίες του. Γιατί τα σφάλματά του δεν είναι μικρά, ούτε άξια συγνώμης, ούτε δίνουν την ελπίδα ότι τάχα θα είναι στο εξής καλύτερος αλλά έτσι έχουν διαπραχθεί και σε τόσο μεγάλη κακία έχουν φτάσει ώστε για μερικά από τα οποία αυτός περηφανεύεται και οι εχθροί του να ντρέπονται.

2. Ο ρήτορας θα προσπαθήσει να τιμωρήσει τον Αλκιβιάδη με τη βοήθεια των δικαστών και για κάποιους προσωπικούς λόγους:

α. Επειδή και στο παρελθόν υπήρχε αντιπαλότητα στους πατεράδες τους.

β. Επειδή και παλαιότερο τον θεωρούσε κακό και

γ. Επειδή και τώρα έχει υποστεί βλάβη απ' αυτόν.

3. α. πολίτου	ἀμαρτημάτων	τῶν πατέρων	τῶν νόμων	μαρτύρων
πολίτη	ἀμαρτήμασι	τοῖς πατράσι	τοῖς νόμοις	μάρτυσι
πολίτην	ἀμαρτήματα	τοὺς πατέρας	τοὺς νόμους	μάρτυρας

3. β. παρέσχε, παράσχη, παράσχοι, παρασχέτω

ἐπέδειξε, ἐπιδείξη, ἐπιδείξαι / ειε, ἐπιδειξάτω

4. α. ἀκοῦσαι: Αντικείμενο τελικό απαρέμφατο στο **ποθεῖν**

Ἀλκιβιάδου: Αντικείμενο στο **κατηγορεῖν**

ἀδικοῦμενος: Κατηγορηματική μετοχή συνημμένη στο **τις**

ἐχθρόν: Κατηγορούμενο στο αντικείμενο **αὐτόν**

κακίας: Γενική διαιρετική στο **τοσοῦτο**

διαφορᾶς: Υποκείμενο της γενικής απόλυτης μτχ. **ὑπαρχούσης**

ὑπ' αὐτοῦ: Εμπρόθετος προσδιορισμός ποιητικού αιτίου στο πεπονθεις **κακῶς**.

4. β. ὥστε οὐδὲν ἥττον προσήκει ... ἡγεῖσθαι: Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο **παρέσχεν**.

καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ... τυγχάνει: Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός παραχώρησης στο **παρέσχεν**.